

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1238/2022
23.11.2022.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Перо Нединић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Владимир Јорданов, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 250/21 од 26.07.2021. године, у седници већа одржаној дана 23.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 250/21 од 26.07.2021. године у усвајајућем делу става другог и трећег изреке, и у ставу петом изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Петровцу на Млави П 914/20 (2018) од 21.10.2020. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиљи исплати на име претрпљених физичких болова јаког степена и јачине износ од 170.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате. Ставом другим изреке, за више тражено од досуђеног из става првог изреке, тужбени захтев је одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име претрпљених болова средње тешког интензитета исплати износ од 100.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате. Ставом четвртим изреке, за више тражено од досуђеног износа из става трећег изреке, тужбени захтев је одбијен као неоснован. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиљи исплати за претрпљене болове лаког интензитета износ од 50.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате. Ставом шестим изреке, за више тражено од досуђеног из става петог изреке тужбени захтев је одбијен као неоснован. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени да тужиљи исплати за претрпљени примарни страх јаког интензитета износ од 100.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате. Ставом осмим изреке, за више тражено од досуђеног из става седмог изреке, тужбени захтев је одбијен као неоснован. Ставом деветим изреке, обавезан је тужени да тужиљи исплати за претрпљени секундарни страх средњег интензитета износ од 50.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате. Ставом десетим изреке за више тражено од досуђеног износа из става деветог изреке

пресуде, тужбени захтев је одбијен као неоснован. Ставом једанаестим изреке, обавезан је тужени да тужиљи исплати за претрпљени страх лаког интензитета износ од 30.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате. Ставом дванаестим изреке, за више тражено од досуђеног износа из става једанаестог изреке пресуде тужбени захтев је одбијен као неоснован. Ставом тринаестим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље за потраживања износа на име нанетих кожных ожилјака у пределу леве надланице за износ од 100.000,00 динара са каматом, на име умањења опште радне способности за износ од 300.000,00 динара са каматом, за износ од 315.000,00 динара на име изгубљене зараде са каматом, на име умањења опште животне активности у средњем степену од око 35% у виду ренте од по 15.000,00 динара месечно од дана повређивања па док за то постоје законски услови. Ставом четрнаестим изреке, обавезан је тужени да плати тужиљи на име трошкова парничног поступка укупан износ од 230.876,04 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 250/21 од 26.07.2021. године, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиљи на име претрпљених физичких болова исплати износ од 400.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења 21.10.2020. године па до исплате, док је за више тражено од досуђеног износа за износ од 350.000,00 динара тужбени захтев одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи исплати на име претрпљеног страха износ од 300.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења 21.10.2020. године па до исплате, док је за више тражено од досуђеног за износ од 200.000,00 динара са каматом тужбени захтев одбијен као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље за потраживања износа на име нанетих ожилјака на кожи у пределу леве надлактице и то износа од 100.000,00 динара са каматом, на име умањења опште радне способности за износ од 300.000,00 динара са каматом, за износ од 315.000,00 динара на име изгубљене зараде због неспособности за рад са каматом од пресуђења па до исплате, на име умањења тужиљине опште животне активности од око 35% у виду ренте од по 15.000,00 динара месечно почев од дана повређивања 12.10.2017. године па док за то постоје законски услови. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка плати укупан износ од 283.676,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом нису учињене битне повреде поступка из члана 374. став 1. у вези члана 101. и 294. ЗПП, јер је другостепени суд сходно овлашћењу из члана 383. став 4. ЗПП заказао расправу,

одлучио о жалбама парничних странака и тужбеном захтеву за накнаду нематеријалне штете у складу са одредбом члана 200 ЗОО, као појединачним јединственим износима штете.

Другостепени суд је, налазећи да је првостепена пресуда донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2 тачка 12. ЗПП, на основу члана 383. став 4. ЗПП отворио расправу и одлучио о тужбеном захтеву. Према утврђеном чињеничном стању, тужиљу је 12.10.2017. године, док се налазила у својој башти, напао ован туженог и том приликом јој је нанео следеће повреде: огуљотину са околним крвним подливом у пределу десне половине лица, носа и на ткиву поглавине са поткожним крвним подливом ткива поглавине у десном слепоочном пределу, крвне подливе са отоцима у пределу капака оба ока и режњаче оба ока, крвни подлив у пределу десне ивице језика, прелом десне јагодичне кости, прелом леве јагодичне кости, прелом костију пода леве очне дупље, прелом леве рамењаче у пределу горњег крајка, крвне подливе у пределу грудног коша, прелом деветог и десетог ребра са десне стране и серијски прелом од првог до десетог ребра са леве стране, двоструки прелом петог и седмог ребра праћен накупљањем крви и ваздуха у левој половини грудне дупље, нагњечење десног и левог плућног крила и површне раздерине у пределу леве надлактице и малог прста исте шаке, а које повреде збирно представљају тешку телесну повреду опасну по живот. Повреде су, према мишљењу вештака, могле настати ударцима неким деловима главе овна као и ударцима копита и дејством уједа зубима овна. Тужила је услед задобијених повреда трпела болове веома јаког интензитета у трајању од око 3 сата, болове јаког степена јачине наредних десет дана, средње тешког интензитета у трајању од седам месеци, а у даљем периоду болове лаког интензитета са повременим појачањем до болова средње јачине и исти су остали као трајна последица и то у пределу леве половине грудног коша и левог рамена зглоба. Код тужиле је дошло до развоја примарног страха јаког интензитета у трајању од око 2 сата, секундарног страха средњег интензитета у току наредних осам недеља и страха лаког интензитета у периоду од 12 месеци. Тужени је своје овце са овим овном држао у оквиру своје парцеле која је ограђена жицом и на којој постоји капија, а која парцела се налази одмах преко пута тужиљиног имања. Дешавало се да капија дворишта туженог остане отворена од стране лица која пролазе кроз туженикову парцелу тако да су овце и ован слободно излазили из ограђеног простора. У околини места у делу села ... где живи тужила и где је парцела на којој тужени држи своје овце и овна не постоје друга домаћинства које имају овце и овна.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је закључио да постоји основ одговорности туженог за накнаду нематеријалне штете коју је тужила претрпела због вишеструких телесних повреда нанетих од стране овна туженог сходно члану 154 став 1. и члана 174. став 1. ЗОО. Приговор недостатка пасивне легитимације оцењен је као неоснован код утврђеног да тужени, у фази док није имао пуномоћника адвоката, није спорио да је власник овна, већ је спорио да је његов ован тужиле нанео наведену повреду, након тога није предложио ниједан доказ да је власник овна његова мајка, а регистром пољопривредних газдинстава не доказује се својина на предметима из пољопривредног газдинства, већ исти служи у сврху регистровања пољопривредних газдинстава. Применом критеријума из члана 200. Закона о облигационим односима, имајући у виду интензитет и трајање страха и физичких болова, обавезао је туженог да тужиле накнади износе наведене у усвајајућем делу става другог и трећег пресуде.

По оцени Врховног касационог суда, другостепена пресуда у делу који се побија ревизијом донета је правилном применом материјалног права на правилно и потпуно утврђеном чињеничном стању.

Чланом 173. Закона о облигационим односима прописано је да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. Чланом 174. истог закона прописано је да за штету од опасних ствари одговарају њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њоме бави.

Из цитираних одредби Закона о облигационим односима следи да је законом утврђена претпоставка узрочности тако да се сматра да штета потиче од опасне ствари, односно опасне делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. То значи да се по начелу узрочности или објективне одговорности одговара за штету без обзира на кривицу, па оштећени не мора доказивати да је штетник крив за штету, већ је довољно да се докаже да је штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу.

У конкретном случају, тужилца је задобила вишеструке тешке телесне повреде за које су се вештаци изјаснили да су настале ударцима неким деловима главе овна, копита или уједима зуба наведеног овна. Тужени није спорио да је власник овна, нити је предложио доказ за изнету тврдњу да је власник овна његова мајка. Чланом 3. став 1. Правилника о начину обележавања и регистрације оваца и коза, као и у службеној контроли идентификације, обележавања и регистрације оваца и коза („Службени гласник РС“ број 6/11) прописано је да се обележавање регистрације оваца и коза врши на основу пријаве власника, односно држаоца оваца и коза пре навршавања шест месеци старости, односно независно од старости пре напуштања газдинства на коме су рођене. Пријава из става 1. подноси се овлашћеном обележивачу најкасније са навршених пет месеци од дана рођења овце или козе или најкасније 15 дана пре напуштања газдинства на коме су рођена. У том смислу тужени није приложио доказ да је извршено обележавање и регистрација овна по пријави мајке туженог као власника пољопривредног газдинства.

Другостепени суд је правилно ценио налаз и мишљење вештака у односу на механизам повреде тужилце, приговор пасивне легитимације туженог посматран у односу на чињеницу да тужени прво није спорио да је власник овна, а потом није доказао да ован припада пољопривредном газдинству његове мајке.

Тужени у ревизији износи сопствени став о примени правила о терету доказивања, сматрајући да је терет доказивања битних чињеница на тужилци. У овом случају је утврђено да је тужилца претрпела тешке телесне повреде нанете од стране овна који припада туженом, а тужени није оборио претпоставку да је држалац и власник опасне ствари, у конкретном случају овна, те се не може прихватити тврдња да је терет доказивања чињеница о држаоцу и власнику овна у оваквој правној ситуацији био на страни тужилце. Чињенично стање нижестепених судова у односу на основ одговорности туженог, оценом исказа и саслушаних сведока се подудара, па очигледно не изискује непосредно саслушање сведока. Појам опасне ствари подразумева објективну могућност или вероватноћу изазивања штете. Како тужени није доказао да је штета последица евентуално неке више силе, радње оштећене или трећег лица, то

није оборена законска претпоставка узрочности из члана 173. Закона о облигационим односима, услед чега је правилно утврђено постојање основа одговорности тужене, правилно одмерена висина штете сходно конкретној правној ситуацији и повредама које је тужила претрпела, а у смислу члана 200. ЗОО.

Потврђена је одлука о трошковима парничног поступка о којима је одлучено правилном применом одредаба члана 153. и 154. ЗПП, а сразмерно успеху тужиле у спору. Са изнетих разлога, одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Добрила Страјина с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић